

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ РІЗНОГО ТИПУ**

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2024р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація педагогічного процесу в ЗДО різного типу
Викладач (-і)	Доктор педагогічних наук, професор Лисенко Неллі Василівна, Кандидат педагогічних наук, доцент Захарасевич Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	0684243004
Е-mail викладача	Nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (viber, telegram, e-mail) і офлайн
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>У змісті освітнього компонента «Організація педагогічного процесу в закладах дошкільної освіти різного типу» акумульовано теоретичні та методичні знання про педагогічний процес як систему, його структурні компоненти, взаємообумовленість зв'язків між ними, а також його специфіку та особливості функціонування в різних вікових групах ЗДО.</p> <p>Представлено закономірності та принципи організації педагогічного процесу в групах раннього віку (забезпечення умов для розвитку умінь дітей спостерігати за об'єктами та явищами; оволодіння дітьми способами взаємодії з однолітками і старшими; засвоєння навичок індивідуальної та колективної діяльності в іграх та під час занять, тощо); у групах дошкільного віку (забезпечення умов для організації навчально-виховного процесу в різних вікових групах згідно чинної (чинних) програм; моделювання розпорядку дня і проектування різних видів діяльності з урахуванням віку дітей; урахування своєрідності ПП у ЗДО інноваційного типу, специфіка планування і звітності, а також моніторингу якості освітніх і додаткових послуг, які надає ЗДО та ін.) .</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів із закономірностями та принципами організації педагогічного процесу в групах раннього тодошкільного віку</p> <p>Цілі вивчення дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сформувані знання про організацію педагогічного процесу у роботі з дітьми раннього та дошкільного віку; - Закріпити знання здобувачів про форми і методи організації закладами освіти та особливості педагогічної діяльності вихователя у роботі з дошкільниками; - Ознайомити з новими підходами у роботі педагогів у ЗДО в Україні та зарубіжжям - Спонукає майбутніх вихователів дошкільної освіти до саморозвитку, самоосвіти, професійної самореалізації у професії. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, вчителів, педагогів вищої школи, батьків, громадськості.

СК-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання:

ПРН-03. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів

ПРН-04 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН-06 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН-07. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти

ПРН-10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно - орієнтованого підходу, суб'єкт - суб'єктної взаємодії

5. Організація навчальної дисципліни				
Обсяг курсу – 90 годин				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		12 годин		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18 годин		
самостійна робота		60 годин		
3. Структура курсу (зразок)				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
I	Дошкільна освіта	перший	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	
			сам.роб.	
Тема 1. Організація навчально-виховного процесу у ЗДО як цілісної системи надання дітям освітніх послуг		2	2	8
Тема 2. Організація педагогічного процесу у групах раннього віку		2	2	8
Тема 3. Організація педагогічної діяльності вихователя у роботі з II молодшою групою		2	2	10
Тема 4. Організація педагогічної діяльності вихователя у роботі з дітьми середнього дошкільного віку		2	4	12
Тема 5. Особливості педагогічної діяльності у роботі з дітьми старшого дошкільного віку		2	4	10
Тема 6. Нові підходи у роботі педагогів у ЗДО в Україні та зарубіжжям		2	4	12
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання курсу	Семестр I Вид контролю – екзамен			
	Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 5х9=45 балів, контроль самостійної роботи – 5 балів, екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).			
Вимоги до письмової роботи	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування			
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання практичних завдань та завдань запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б. Вага оцінки за всі практичні заняття – 45 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань			
Підсумковий контроль	форма контролю – екзамен; форма здачі – тестова у системі дистанційного навчання https://dlearn.pro/ ; максимальна кількість балів за тестування – 50			

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи

Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).

- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).

- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)

- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polozhenja/>

Додаткові бали

Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта

Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Kovshar O., Baditsa M., Suiatynova K. Implementation of the Technology: «Pedagogical Partnership of Pre-School and Primary Stages of Education». International Journal of Engineering and Advanced Technology (IJEAT). 2019. Vol. 9. № 1. P. 4556–4560. DOI: <http://doi: 10.35940/ijeat.A1805.109119>.
2. Pasieka, N.; Romanyshyn, Y.; Chupakhina, S.; Matveieva, N.; **Zakharasevych, N.**; Pasieka, M. Lego Technology as a Means of Enhancing the Learning Activities of Junior High School Students in the Conditions of the New Ukrainian School. Lecture Notes in Networks and Systems. 2023 DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-26876-2_51
3. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovooho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
4. Голота Н. М., Карнаухова А. В. Формування готовності майбутніх педагогів до організації партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2020. (2 (63)). С. 35-41. <https://DOI: 10.28925/1609-8595>.
5. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
6. Карнаухова А. В. Сутність, структура та зміст підготовки до формування професійної компетентності майбутніх вихователів (на матеріалі змістового модулю «Педагогічне партнерство») Науковий журнал «Молодий вчений». Педагогічні та психологічні науки. 2020. (2(78)). С. 6–11. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-2-78-88>.
7. Козак Л., Швидка І., Якість дошкільної освіти на сучасному етапі. Освітологічний дискурс, 2018, № 3–4 (22–23), С. 22. <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2018.3-4.4319>.
8. Крутій К. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в ЗДО. –Запоріжжя.:2014. – 170 с.
9. Крутій К. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в

дошкільнонавчальному закладі: Монографія. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2015. – 172с.

10. Крутій К. Планування роботи сучасного ДНЗ: поняття, особливості, умови ефективної реалізації. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2013. – 208с.

11. Лисенко Н.В. Напрями проєкції принципу наступності в контексті модернізації української школи : вектор дошкільної освіти. Освітній простір України. Випуск 14.2018.С.184-190

12. Мацук Л.О., Захарасевич Н.В. Професійна підготовки майбутніх вихователів до ролі дошкільників в умовах закладу вищої освіти – подано до друку (Збірник наукових праць ХІСТ Університету „Україна” № 18. – 2019 р. с. 202-204

13. Піроженко Т.О. Якість дошкільної освіти: сучасна ситуація та погляд у перспективу. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Харків : КЦ ФОП Іванової М.А., 2018. Т. IV. Психологія розвитку дошкільника. Випуск 14. 356 с.

Internet-джерела:

1. Міністерство освіти і науки України. Дошкільна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>

2. Практика управління дошкільним закладом: щомісячний спеціалізований журнал. URL: <https://ezavdnz.expertus.com.ua/>

3. Вихователь-методист дошкільного закладу. URL: <https://emetodyst.expertus.com.ua/>

4. Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач кандидат педагогічних наук, доцент Наталія ЗАХАРАСЕВИЧ